

“เราลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกกันเถอะ”

CARBON BORDER ADJUSTMENT MECHANISM : CBAM

มารู้จักมาตรการ CBAM ที่ผู้ส่งออกสหภาพยุโรปต้องทราบ

ปัจจุบันหัวข้อที่มีการสนทนากันมากที่สุดในระดับสากลเรื่องหนึ่ง คงไม่พ้นเรื่องผลกระทบของภาวะโลกร้อน (Global warming) ที่จะส่งผลกระทบต่อทุกคน โดยนานาชาติต่างตระหนักถึงความสำคัญ และมีมาตรการรับมือกับปัญหานี้

อย่างไรก็ดี มาตรการเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมของไทย อย่างเช่น มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรปหรือที่เรียกว่า CBAM

กลุ่มวิจัยเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน (EnConLab) จึงขอแนะนำมาตรการ CBAM มาคุยกับทุกท่าน เพื่อให้ท่านที่เกี่ยวข้องเข้าใจและเตรียมพร้อมรับมือกับการบังคับใช้ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้

Global warming.

CBAM คืออะไร

มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism : CBAM) ของสหภาพยุโรป เป็นหนึ่งในมาตรการภายใต้แผนปฏิรูปสีเขียวของสหภาพยุโรป (European Green Deal) ที่มีเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 55 ในปี ค.ศ.2030 (หรือ พ.ศ.2573) และมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ.2050 (หรือ พ.ศ.2593) เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ CBAM มีแนวคิดที่พัฒนามาจากกลไกการตลาดคาร์บอนแห่งแรกของสหภาพยุโรป (หรือที่เรียกว่า EU Emission Trading System: EU ETS) คือมีการกำหนดสิทธิ์ในการปล่อยคาร์บอนแบบให้เปล่า (Free allowances) ของผู้ประกอบการ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องแสดงข้อมูลปริมาณสินค้านำเข้าและปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า หากปริมาณก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้าสูงเกินกว่าสิทธิ์ที่กำหนดไว้ จะต้องทำการซื้อใบรับรอง CBAM หรือที่เรียกว่า CBAM certificates เพื่อชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกส่วนเกินของสินค้านำเข้านั้น ๆ อย่างไรก็ตามในช่วงระยะเวลาการใช้มาตรการ CBAM สิทธิ์ในการปล่อยคาร์บอนแบบให้เปล่าจะค่อยๆ ลดลง จนเมื่อถึงช่วงการบังคับใช้เต็มรูปแบบ ก็จะยกเลิกสิทธิ์ในทุกอุตสาหกรรม

จะบังคับใช้เมื่อใด

ระยะเวลาบังคับใช้ถูกกำหนดเป็น 3 ช่วงหลัก ดังนี้

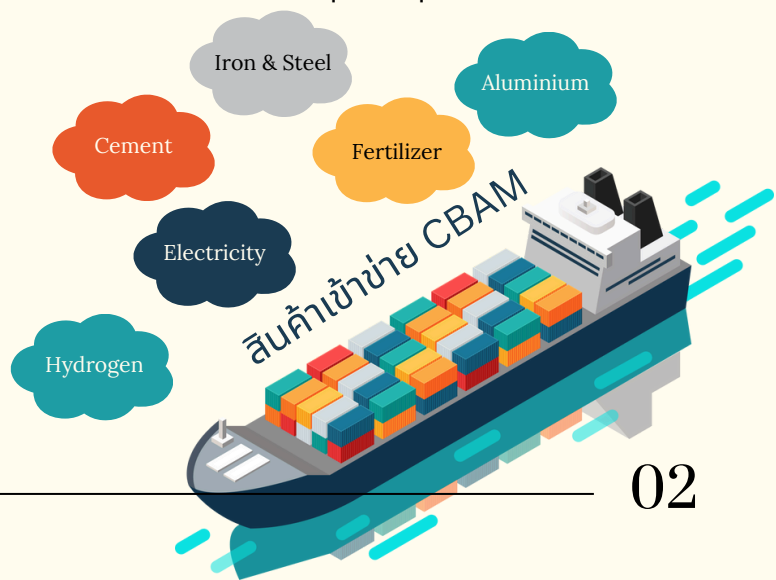
ปี พ.ศ. 2566-2568 (หรือ ค.ศ. 2023-2035) เป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน หรือ 'Transitional period' ผู้นำเข้าต้องรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมที่กำหนด โดยยังไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียม

ปี พ.ศ. 2569-2577 (หรือ ค.ศ. 2026-2034) เป็นช่วงบังคับใช้ หรือ 'Definitive period' ผู้นำเข้าต้องรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า และต้องซื้อ CBAM Certificates ตามปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกลุ่มประเทศสินค้านั้น ๆ ซึ่งในระยะนี้ สหภาพยุโรปจะทยอยลดสิทธิ์การปล่อยคาร์บอนแบบให้เปล่าลง

ปี พ.ศ. 2578 (หรือ ค.ศ. 2035) เป็นต้นไป เป็นช่วงบังคับใช้มาตรการ CBAM อย่างเต็มรูปแบบหรือ 'Full implementation' โดยสหภาพยุโรปจะยกเลิกสิทธิ์การปล่อยคาร์บอนแบบให้เปล่าของทุกภาคอุตสาหกรรม

สินค้าอะไรได้รับผลกระทบ

ปัจจุบันมาตรการ CBAM มีผลบังคับใช้แล้วโดยอยู่ในระยะเปลี่ยนผ่านตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ซึ่งมีสินค้าที่อยู่ในขอบเขตทั้งสิ้น 6 ประเภท ได้แก่ อะลูมิเนียม (Aluminium) เหล็กและเหล็กกล้า (Iron & Steel) ปูนซีเมนต์ (Cement) ปุ๋ย (Fertilizer) ไฟฟ้า (Electricity) และไฮโดรเจน (Hydrogen) ในอนาคตจะมีการเพิ่มเติมสินค้าในขอบเขตของมาตรการให้ครอบคลุมทุกประเภทสินค้าที่กำหนดไว้ภายใต้ระบบ EU ETS

ข้อมูลที่ต้องเตรียม

ในช่วงระยะเปลี่ยนผ่านนี้ สิ่งที่คุณประกอบการต้องทราบเพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการดำเนินมาตรการ CBAM มีดังนี้

ชนิดและปริมาณของสินค้า	<ul style="list-style-type: none"> ต้องทราบว่าสินค้าแต่ละชนิดที่ส่งออกเข้าข่ายการบังคับใช้มาตรการหรือไม่ ปริมาณของสินค้าแต่ละชนิดที่ส่งออก
รายละเอียดขั้นตอนกระบวนการผลิต	<ul style="list-style-type: none"> ขอบเขตของการพิจารณาในสินค้าแต่ละชนิด รายละเอียดขั้นตอนกระบวนการผลิตสินค้า
ชนิดก๊าซเรือนกระจกที่ต้องพิจารณา	<p>มี 3 ชนิด ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> คาร์บอนไดออกไซด์ - ปูนซีเมนต์ ไฟฟ้า ไฮโดรเจน เหล็กและ เหล็กกล้า คาร์บอนไดออกไซด์ และไนตรัสออกไซด์ - ปุ๋ย คาร์บอนไดออกไซด์ และเพอร์ฟลูออโรคาร์บอน - อะลูมิเนียม
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Embedded Emission)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นสินค้าแบบใด (Simple Goods หรือ Complex Goods) ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้า (ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางตรง ทางอ้อม หรือจากวัตถุดิบ) ในระยะเปลี่ยนผ่าน ไม่จำเป็นต้องมีผู้ทวนสอบ
อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> การจ่ายภาษีคาร์บอนภายในประเทศ

กลุ่มวิจัยฯ จะทยอยนำรายละเอียด CBAM มาคุยให้ผู้ประกอบการทุกท่านทราบเป็นระยะ หากท่านใดมีข้อซักถามหรือต้องการให้กลุ่มวิจัยฯ ช่วยจัดทำข้อมูล สามารถติดต่อ กลุ่มวิจัย EnConLab ได้ทาง

☎ โทรศัพท 02 470 9604 📞 มือถือ 061 859 9894 ✉ E-mail: enconlab.care@kmutt.ac.th